

Knack

'De wetenschappers verkopen zichzelf slecht'

LEKEN

Vorig jaar liet het Vlaams parlement 'gewone' burgers aan het woord over genetisch gewijzigd voedsel.

In mei 2003 organiseerde het ViWTA (Vlaams instituut voor wetenschappelijk en technologisch aspectenonderzoek) in het Vlaams parlement een publiekspanel over genetisch gewijzigd voedsel. Eén jaar na datum blijven de deelnemers positief over het initiatief. Wat hebben ze eruit geleerd? 'Dat het vertrouwen in de wetenschap bij Vlamingen uiterst klein is', zegt Katrien Timmerman (23). 'Vlamingen denken algauw: jaja, dat zal wel, wat zijn jullie échte belangen? In de bio-industrie heb je nu eenmaal een mengeling tussen wetenschap en commercie die voor veel mensen verdacht is. Mijn ervaring in het publieksforum is dat de meeste wetenschappers het beste voorhebben met de wereld. Ach, mensen staan altijd sceptisch tegenover dingen die ze niet kennen.

'Door het forum te volgen, ben ik moreel niet meer tegen genetische manipulatie, maar er moeten grenzen zijn. Het kan níét als er weinig onderzoek gedaan is naar de gevolgen. Of als het een nieuw middel voor de grote multinationals is om de druk op te voeren tegenover de kleine boeren in de derde wereld. Dat is iets anders dan tegen de wetenschappers zeggen: "Doe maar op", aldus de studente orthopedagogiek aan de KU Leuven.

Ook Guido Mariën uit Lier was een enthousiaste deelnemer aan het lekenforum. Hij noemt zichzelf 'kritisch positief' tegenover genetische manipulatie. 'Je moet natuurlijk geen zwarte bloemen met rode stippen gaan maken, maar de nieuwe technieken bieden zeker en vast grote mogelijkheden', zegt Mariën. 'Voorzichtigheid is altijd geboden, maar ik heb de indruk dat de wetenschappers goed weten waarmee ze bezig zijn. Daar ligt de oorzaak van de weerstand bij de bevolking niet.

'De wetenschappers verkopen zichzelf zeer slecht. Ze gaan er ten onrechte van uit dat de gewone man te dom is om ze te begrijpen en ze doen dus ook de moeite niet. In het lekenforum kregen wij een paar uur uitleg over genetica zonder het jargon. Wel, íedereen uit het burgerpanel begreep dat en het werd een open discussie.

'Als de wetenschappers even goed zouden kunnen communiceren als hun tegenstanders, had je een heel ander plaatje. Neem nu bijvoorbeeld die actie van Greenpeace met een granaat tussen de maïskolven. Dat is toch schitterend gevonden, iedereen begrijpt die boodschap in een oogopslag. Ik heb in het lekenforum ook vooral geleerd dat de groene fundamentalisten geen argumenten gebruiken en vooral inspelen op de emotie. Zij zeggen gewoon: deze plant is door God geschapen, blijf eraf. Maar dan mag je niks meer doen, hè.'